

מה לעשרה בטבת וליו?

בתודעה היהודית, יום צום, הוא יום המוקדש לחשבון נפש ולתיקון שגיאות העבר. מהו אם כך האירוע, שהתרחש בעשרה בטבת, שדורש תיקון ומהו הלקח אותו ניתן ללמוד?

בעשרה בטבת, לפני 2,500 שנה, החל נבוכדנצר לצור על ירושלים. למעשה, באותו יום לא נגרם כמעט כל נזק וגם אף יהודי לא נהרג. אם כך, מדוע נחשב יום זה לנורא כל כך? מסתבר, שהמצור לא היה אלא מסר, שנועד לטלטל את העם היהודי ולגרומם לו להתעורר ולשנות את דרכיו. אך העם נכשל במשימה, מה שהוביל בהמשך, לחורבן הבית ולתקופה ממושכת של גלות והסתר פנים מצד האלוקים.

גם כיום אנו נתונים במעין מצור, כשרוב רובו של העם היהודי אינו מודע כלל למורשתו העשירה. חינוכם היהודי של הילדים, מתחיל ומסתיים בגיל 13 וזהו המטען שהם נושאים עימם בבגרותם. התוצאות הרות אסון: טשטוש החזון הלאומי במדינת ישראל והתבוללות בגולה.

מהו אם כך המסר שצופן לנו מועד זה כיום? מה רוצה הקב"ה? אם המצור עדיין נמשך, גם המסר עדיין ממשך להישמע. הקשיבו לו. התייחסו. אל תחכו לחורבן!

האחריות ללמד אחרים

התלמוד מספר על שני חכמים, שחששו מאוד פן ישכח העם היהודי את תורתו. כאמצעי זהירות, צד אחד מהם, רבי חיא, צבי. שחט אותו ונתן את בשרו לבית יתומים. לאחר מכן, הכין מעורו חמש מגילות שונות, אחת לכל אחד מחומשי התורה. הוא לקח חמישה ילדים ולימד כל אחד מהם ספר אחד ואז לקח עוד שישה ילדים ולימד כל אחד מהם, את אחד מששת סדרי המשנה, הלוא היא התורה שבעל פה.

בשלב הבא, הורה לכל אחד מהם ללמד את חבריו מה שלמד בעצמו. כך הבטיח רבי חיא שהעם היהודי לעולם לא ישכח את תורתו.

נשאלת השאלה: כמה של 11 ילדים היא מצומצמת למדיי. מדוע לא לימד רבי חיא מלכתחילה את כל הספרים לכל הילדים? מדוע הוא לימד רק ספר אחד לכל ילד?

התשובה היא, שהלימוד ההדדי, הוא היסוד המהותי ביותר בשמירת התורה. כלומר, היה חשוב מאד שהילדים ילמדו זה את זה, כדי לוודא שהתורה לא תישכח לעולם.

בדומה, גם עליכם ללמד את הזולת מה שלמדתם בעצמכם. זהו הסוד. אתם מחויבים לאחיהם היהודים. אם אתם יודעים דבר מה – העבירו אותו הלאה.

דעו לכם כי המחלה ההרסנית, הקשה והמידבקת מכל היא הבורות. היא מובילה לחיים מבזבזים ולסבל בל ישוער.

אם ידוע לכם סוד האושר, העבירו אותו הלאה. אתם רואים אנשים עצובים, כבויים ומיואשים? למדו אותם לשמוח! אם יש לכם יכולת, אתם חייבים לעזור. אחרת תחיו תמיד בהרגשה שיכולתם לעשות זאת ולא עשיתם.

אין מדובר ב"כפיית דעה" על אחרים. לא. מורה טוב מעביר את המידע באופן כזה, שהתלמיד יגלה אותו מחדש בעצמו. עליכם לגרום לאחרים לראות ולהבין את הדברים בדרכם – שלהם.

אל תמכרו את עצמכם בזול. יש לכם כוח השפעה רב. אתם לא צריכים להיות חברי כנסת כדי להשפיע. גם קורטוב של חוכמה יכול בהחלט להועיל לאנושות.

השיטה הסובייטית

מנהל ה"תוכנית-ברוסית" של אש התורה הוא הרב אליהו אסאס, מסורב עליה לשעבר מברית המועצות. בתקופה בה חי בבריה"מ, היה לימוד התורה אסור לחלוטין ומשום כך לא היה לו ממי ללמוד והוא אפילו לא ידע את האלפבית העברי. אף על פי כן, הוא השיג כמה ספרים במחתרת, התחבא מפני הק.ג.ב והחל ללמוד תורה בעצמו.

לאחר זמן מה, עברה שמועה מפה לאוזן, שר' אסאס יודע תורה ואנשים החלו לבוא אליו ללמוד בסתר. מתוך 5 מיליון יהודי בריה"מ היה ר' אסאס בין היחידים שלימדו תורה. קל לשער שהיה ביקוש רב לשיעוריו. ר' אסאס קבע כלל לתלמידיו: "לפני שאני מתחיל ללמד אתכם, אתם חייבים להסכים ללמד אחרים את מה שלמדתם בעצמכם". כך יכול היה ר' אסאס להגדיל את השפעתו.

אמנם איננו חיים במשטר הדיקטטורי של בריה"מ, אך הרעיון עדיין תקף. למדתם משהו חשוב ויקר ערך? אמרו לעצמכם: "זה היה מרתק. באיזה אופן זה שינה אותי? מה זה לימד אותי על החיים? איך אפשר להעביר את זה הלאה, לאנשים אחרים?"

אל תשכחו: גם אתם מרוויחים מההוראה. רעיון אינו מתממש, לפני ששיתפתם בו את הזולת. עד אז, הוא אינו אלא הזיה מעורפלת במוחכם. הצורך להסביר רעיון לאחרים, גורם לכם לחדד את הרעיון, כך שהוא נהיר יותר גם עבורכם. כך אתם מגשימים אותו, הופכים אותו למציאות.

כשאתם מלמדים מישהו, ודאו שאותו אדם מבין כמה חשוב ללמד אנשים אחרים. אם הוא מבין, זה חלק מהצלחתכם כמורים. הדבר מבטיח שהעם היהודי לעולם לא ישכח את תורתו.

ניתן ללמוד לקח נוסף מסיפורו של רבי חיא. כשהוא לימד כל ילד, מאחד עשר הילדים, ספר אחד, ידעו הילדים שהם חייבים ללמוד איש מרעהו. בדומה, העם היהודי הוא עם אחד וכולנו שותפים לגורל אחד. כולנו ראויים לכבוד, ללא קשר לאמונתנו או רמת שמירת המצוות שלנו וכל אחד יכול ללמד אותנו דבר מה.

אנו חיים בזמנים קשים. בין אם מדובר בפיוגים בארץ או בהתבוללות בארצות הגולה, המסר הוא זהה: המצור עדיין נמשך והשעון מתקתק. עלינו לשלוח את מסר התורה לעמנו. זהו עניין בעל דחיפות לאומית ממדרגה ראשונה.

על מי מוטלת האחריות לכך? עלינו, המאמינים בכוחה של התורה ובמשימה התמידית שמוטלת על העם היהודי: לפעול. ללמד חוכמה ולהיות "אור לגויים".

בעשרה בטבת, ביום בו הקיף נבוכדנצר את ירושלים, לא קלטנו את המסר. האם נקלוט אותו כעת? האם נצליח להשתנות? האם נתעורר ונכיר במציאות?

עליכם לדאוג. לגלות אכפתיות. אם לא תעשו כל מאמץ, הדבר אומר שלא איכפת לכם. בידכם הכוח. האם תשתמשו בו?

עשו זאת כעת, לפני החורבן. עכשיו הוא הזמן.

אתר תנועת אריאל – מאגר הפעולות והצ'ופרים